

ROLNIČKA

LISTOPAD

1977

Z P R A V O D A J

**SVAZU ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
SKUPINY AMATÉRSKÝCH LOUTKÁŘŮ (SAL)**

Toto číslo Rolničky je svým obsahovým zaměřením a tedy i skladbou rubrik poněkud mimořádné. Máme za sebou prubírskou akci - První přehlídku individuálních výstupů s loutkou - máme radost, že skončila úspěšně a přinesla mnoho zkušeností pro budoucnost, proto i Rolnička, kterou právě dostáváte, je jí poznamenána.

Předsednictvo SČDO-SAL
Redakce

H O V O Ř Í F A K T A

Skupina amatérských loutkářů Svazu českých divadelních ochotníků vyhlásila 28.2.1976 I. přehlídku individuálních výstupů s loutkou na počest konání XV. sjezdu KSČ a voleb do zastupitelských orgánů.

Přehlídka byla rozdělena do třech kategorií:

I. výstupy jednotlivců s důrazem na komplexní loutkoherecký projev

II. výstupy pantomimické a varietní

III. výstupy učitelek mateřských škol

Hana Dotřelová: "Případ s rusalkou"

Kritéria hodnocení výstupů porotami:

- a/ dramaturgie
- b/ loutkoherecký projev
- c/ úroveň výtvarného řešení loutek a dekorací
- d/ celkový umělecký účín výstupu

Vedle SAL SČDO, která byla hlavním pořadatelem, a vedle patronátu Ministerstva kultury ČSR k organizaci oblastních kol přispěly: ÚV SČDO, Kulturní dům hl.m. Prahy, Pražská odborová rada, Krajské kulturní středisko v Ústí nad Labem, Krajské kulturní středisko Středočeského kraje, Závodní klub ROH Iřerovských strojírů v Iřerově, Okresní kulturní středisko v Trutnově, Obvodní kulturní dům v Praze 8, redakce Československého loutkáře a Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi.

Oblastní kola se konala:

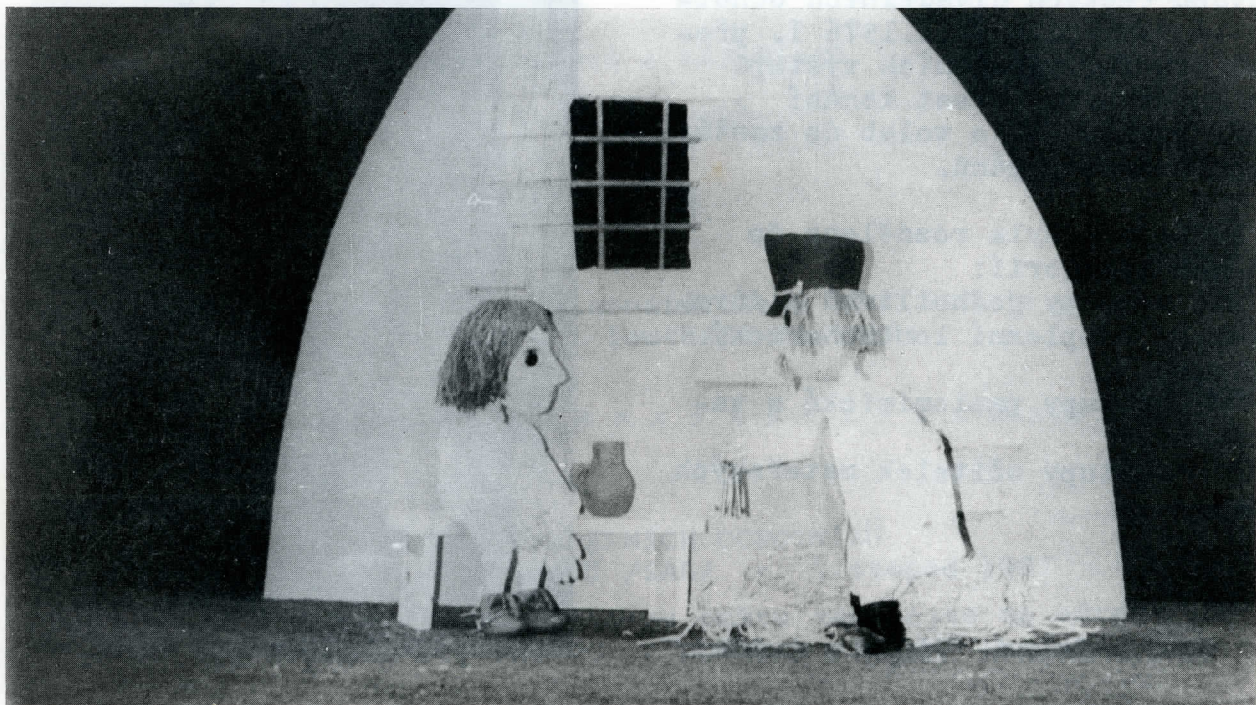
- I. - Praha /loutkové divadlo Jiskra/ - 26.-27. 3. 1977
- II. - Praha /loutkové divadlo Jiskra/ - 2.- 3. 4. 1977
- III. - Přerov /ZK ROH PS/ - 16.-17. 4. 1977
- IV. - Ústí nad Labem /Odborový dům/ - 23.-24. 4. 1977

Finále přehlídky bylo uspořádáno v rámci Národního festivalu zájmové umělecké činnosti, konaného na počest 60. výročí VŘSR, ve dnech 4. a 5. července 1977 na 26. Loutkářské Chrudimi.

Poroty pracovaly ve složení:

- I. oblastní kolo - V. Cinybulk /předseda/, N. Semotánová, J. Vidlař, J. Klos, B. Koubek

Loutková scéna Mnichovo Hradiště. Z premiéry M. Procházky: "Ševcovská pohádka" /26. III. 1977/

- II. oblastní kolo - V. Cinybulk /předseda/, V. Kovaříčková, J. Vidlař, R. Lander, I. Anthon
- III. oblastní kolo - I. Anthon /předseda/, M. Kaletová, Z. Pop, M. Linhard, P. Slunečko
- IV. oblastní kolo - J. Malík /předseda/, D. Iražáková, V. Kubíková, V. Leština, R. Lander, O. Rödl, I. Anthon
- Finále - V. Cinybulk /předseda/, R. Lander, J. Vidlař, M. Smutná, J. Chládek.

Celkem se na I. přehlídku individuálních výstupů s loutkou přihlásilo 92 loutkářů se 109 výstupy. Svou přihlášku před konáním oblastních kol vzalo zpět 20 loutkářů s 23 výstupy. Celkem tedy vystoupilo 72 loutkářů, kteří předvedli 86 výstupů, z toho bylo 18 mužů a 54 žen. V I. kategorii bylo provedeno 27 výstupů, ve II. kategorii 21 a 38 ve III. kategorii. Do finále postoupilo 23 loutkářů se 24 výstupy; mezi finalisty bylo 6 mužů a 17 žen. Do I. kategorie patří 8 výstupů, 4 do II. a 12 do III. Finále se skutečně zúčastnilo 21 loutkářů se 22 výstupy.

Hana Dotřelová: "Hrubínovy pohádky"

Vystoupivší loutkáři podle krajů:

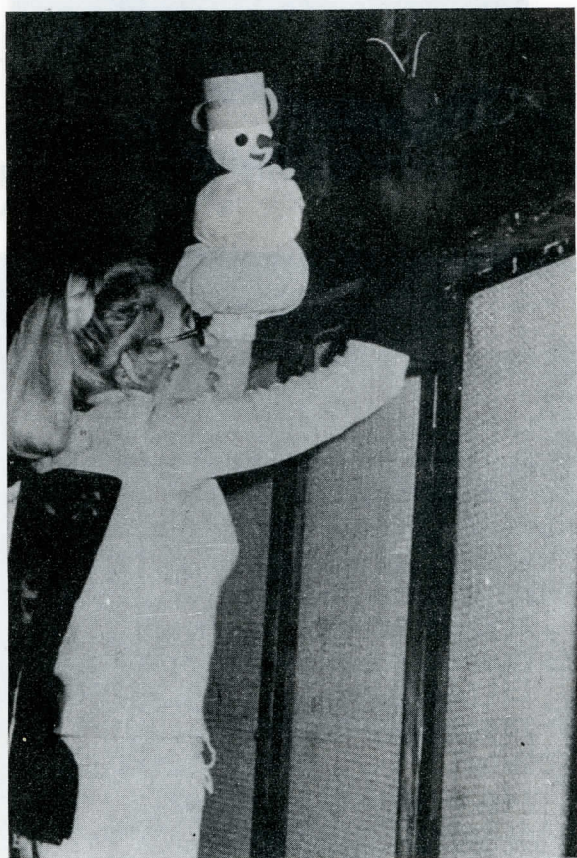
Praha - 19 loutkářů, Středočeský kraj - 6, Jihočeský kraj - 1, Západočeský kraj - 6, Severočeský kraj - 13, Východočeský kraj - 11, Jihomoravský kraj - 6, Severomoravský kraj - 9 a 1 loutkář ze Slovenska /jako host/.

Protože šlo o první akci tohoto druhu, zaznamenejme pro budoucnost předvedené výstupy:

I. kolo - Milan Liner /Vodníkův návrat/, Petr Pech /Zamilovaný nepozemšťan; Potrestaný zloděj/, Pavlína Gráfová /Kulda Kulíšek/, Květoslava Šimlová /Povídání před usnutím/, Ludmila Stejskalová /Stejná Janetta, jen jinak učená/, Helena Štěpánková /Iroč máme zdravít/, Alena Szalatová /Víteek Nemyta/, Vlasta Helenárová /Pohádka o hodné slepičce/, Miloslav Kondr /Harmonikářka/, Jarmila Schrabalová /Honzíkova cesta/, Eva Jiříková /Kapesníček/, Jiřina Dosoudilová /Paleček a jeho kamarádi/, Vilma Čermáková /Kašpárek a kozlíček Nebojsa/, Zdenka Matysková /Výstup/, Helena Klemmová /Popletená pohádka/, Zdeněk Horáček /Cimbalista/, Tomáš Vorel /Co jsou to škrubany; Artista/, Jiří Vorel /Jo - tenkrát, to byly volby/, Libor Paňka /Artista/, Carmen Hořejšová /Červené klubičko/, Elena Homolková /O černém koťátku a žlutém kachňátku/, Michal Kaňka /Artista/, Jana Černá /Neposlušná Barborka/.

II. kolo - Blanka Luňáková /Pirát/, Naděžda Semotánová /O koťátku; O kočičce a kocourkovi/, Hana Dotělová /Případ s rusalkou, Hrubínovy pohádky/, Milada Malá /Senzitivní divák na výstavě obrazů/, Emil Malý /Netrhejte růže/, David Pilcík /Pop a Balda/, Karel Skalický /Venuše elektronická/, Čestmír Miškovský /Varhaník/, Miroslav Ryšavý /Zpověď dona Juana/, Hana Trávníčková /Jan Falstaff/, Jitka Schönová /Dlouhý, Široký a Bystrozraký/, Libuše Kašparová /Sněhulák Pajdulák/, Drahomíra Charvátová /Jak semafor nechtěl cvičit/, Eva Hošková /Had a motýl; Kozlíci na mostě/, Jiřina Lišková /Bramboráček/.

III. kolo - Hana Pavlásková /Damián a blecha na konci ocásku/, Stanislava Chromá /Červená Karkulka/, Lenka Pospíšilová /O koblížkovi/, Eva Laczková /Král a vosy/, Iva Baďurová /O zapomnětlivém koťátku/, Alena Svobodová /Koncert klauna/, František Červinka /Opička v kroužku/, Zuzana Kaufmanová /Překvapení; O bílé sedmikrásce/, Drahomíra Šutová /Prasátko s harmonikou; Tanečnice/, Eva Svobodová /Vzpěrač; Karel Gott/, Jan Kučera /Luis Armstrong/, Olga Kovalovská /Z deníku kocoura Modroočka/, Ludmila Janošová /O nahatém měsíci/, Lýdia Garajová /O Palečkovi; O psíkovi, který zapomněl štěkat/, Jan Hakl /Harmonikář; Houslista/, Marie Čekalová /Koblížek na vandře/, Karel Šefrna /O princezně a dědečkovi, se kterým byla legrace/, Zdenka Špačková /Jak si pejsek a kočička hráli/.

IV. kolo - Jana Brzobohatá /Kdo chce koťátko/, Jana Pokorná /O nebeské princezně/, Walter Neumann /Svatební kombiné; Pašpárek a čaroděj/, Jiřina Žižková /Budka v poli/, Hana Kutílková /O chytrém Budulínkovi/, Lenka Skleníčková /Rampouchová pohádka/, Jiřina Mayová /Osel ve městě/, Vlasta Hanzlíková /Toulavé kuřátko/, Eleonora Jelínková /Klásek; Čepička/, Alena Szoffnerová /Františkovy obrázky/, Věra Rohličková /Proč má pes blechy/, Eva Rulcová /Jak pejsek a kočička dostali byt/, Ingrid Hodinová /Křídová pohádka; Jasánek/, Marie Felcová /Proč má pes blechy/, Václava Lišková /O chytré kačence; Taneční suita/, Marie Vohnoutová /Buď fit/.

Libuše Kašparová: "Sněhulák Pajdulák"

David Filcík: "Pop a Balda"

Finalisté I. přehlídky individuálních výstupů s loutkou

I. kategorie

- 1/ Tomáš Vorel /Zvoneček Praha/
"Co jsou to škubany" /autor textu Prokop Honopásek; mluví B. Koubek a J. Vorel/
- 2/ Blanka Luňáková
"Pirát" /autor, režie, výtvarný návrh: B. Luňáková/
- 3/ Hana Dotřelová /Říše loutek Praha/
"Případ s rusalkou" /autor textu K. Čapek; dramaturgie a režie H. Dotřelová; autor loutky B. Koubek/
- 4/ David Filcík /Hnízdo Praha/
"Pop a Balda" /autor textu A. S. Puškin; režie J. Miler/
- 5/ Miroslav Ryšavý /Pimprle Praha/
"Zpověď dona Juana" /autor textu K. Čapek, dramaturgie L. Tittelbachová, režie a úprava J. Halík/
- 6/ Hana Trávníčková /Jiskra Praha/
"Jan Falstaff" /autor textu W. Shakespeare, překlad J. Werich/
- 7/ Lenka Pospíšilová /LŠU Žerotín Olomouc/
"O koblížkovi" /autor textu V. Provazníková; režie M. Mašatová/
- 8/ Karel Šefrna /"C" JKP Svitavy/
"O dědečkovi, se kterým byla legrace" /autor výstupu K. Šefrna/

II. kategorie

- 1/ Petr Pech /OD Plzeň/
"Potrestaný zloděj" /autor výstupu P. Pech/
- 2/ Milada Malá /Jiskra Praha/
"Senzitivní divák na výstavě obrazů" /autor výstupu P. Slunečko/
- 3/ Emil Malý /Jiskra Praha/
"Netrhejte růže" /autor výstupu P. Slunečko/
- 4/ Eva Svobodová /LD ZOK ROH PS Přerov/
"Vzpěrač" /autor výstupu J. Kučera; ze zdravotních důvodů se E. S. finále nezúčastnila/

III. kategorie

- 1/ Helena Klemmová /Dvůr Králové n. Labem/
"Popletená pohádka" /autor textu V. Leština/
- 2/ Carmen Hořejšová /Rež u Prahy/
"Červené klubíčko" /autor textu J. Dopitová; ze zdravotních důvodů se C. H. finále nezúčastnila/
- 3/ Květoslava Šimlová /Mladá Boleslav/
"Povídání před usnutím" /autor výstupu K. Šimlová/
- 4/ Naděžda Semotánová /Praha 5/
"O koťátku" /autor výstupu L. Tesařová/
- 5/ Hana Dotřelová /Praha 1/
"Hrubínovy pohádky" /autor textu F. Hrubín; režie a výprava H. Dotřelová/
- 6/ Libuše Kašparová /Praha 4/
"Sněhulák Pajdulák" /režie L. Kašparová/
- 7/ Eva Hošková /Praha 4/
"Kozlíci na mostě" /autor výstupu E. Hošková/
- 8/ Hana Pavlásková /Kroměříž/
"Damián a blecha na konci ocásku" /autor textu V. Čtvrtek/
- 9/ Zuzana Kaufmanová /Brno/
"O bílé sedmikrásce" /autor textu O. Kašpar, J. Brukner/
- 10/ Vlasta Hanzlíková /Teplice/
"Toulavé kuřátko" /autor výstupu V. Hanzlíková/
- 11/ Jiřina Mayová /Příchovice/
"Osel ve městě" /autor výstupu J. Mayová/
- 12/ Jiřina Žižková /Hrádek nad Nisou/
"Budka v poli" /režie výstupu J. Žižková/

Výsledky finále I. přehlídky individuálních výstupů s loutkou

Porota rozhodla udělit ceny nejúspěšnějším výkonům v každé kategorii takto:

I. kategorie - Blanka Luňáková	"P i r á t"
II. kategorie - Emil Malý	"Netrhejte růže"
III. kategorie - Hana Dotřelová	"Hrubínovy pohádky"

B l a h o p ř e j e m e !

D o p i s z M u z e a

Samozřejmě máme na mysli Muzeum loutkářských kultur, které nám ve světě právem závidí. Jeho ředitel a náš aktivní člen Jarmil Chládek Rolniče 13. 7. sdělil, že novými dárci exponátů do fondů muzea se staly následující členské soubory SČDO SAL:

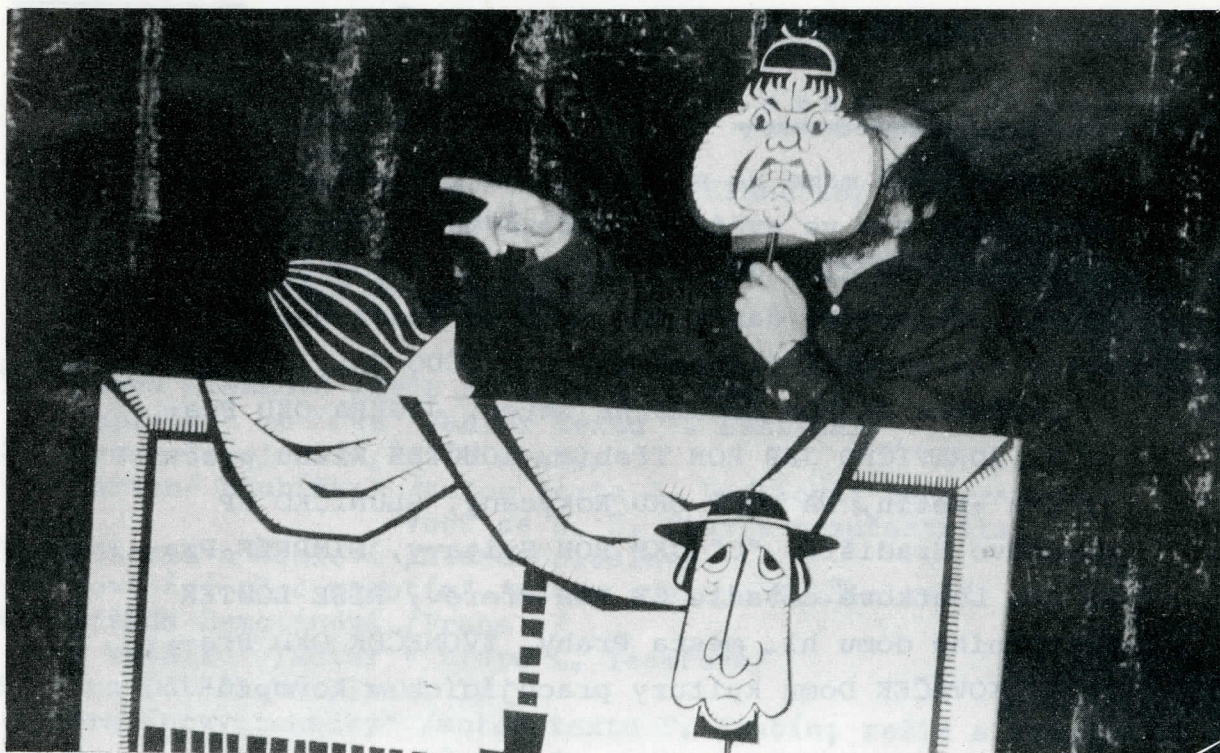
JITŘENKA ZK ROH Šroubárna Žatec, JISKRA OKD Praha 8, ZDRAVÍČKO JKP ROH Třebíč, KOHÚTEK Klubu pracujících Vsetín, NA PŮDĚ OKD Rokycany, SLUNÍČKO KP Mnichovo Hradiště, "C" JKP ROH Svitavy, PIMPRLE Praha 10, Loutkové divadlo ZK ROH Přerov, ŘÍŠE LOUTEK Kulturního domu hl. města Prahy, ZVONEČEK OKD Praha 4, KOVÁČEK Domu kultury pracujících v kovoprůmyslu.

MLK pokládá všechny dary za hodnotné a my se k jeho díky rádi připojujeme. Takto projevený vztah k MLK, které nás mj. reprezentuje před světem, svědčí o tom, že mnohé naše loutkářské soubory chápou své poslání v širších souvislostech a nezavírají se jen do své "spolkové" skořápky.

S Ó L O V Ě L O U T K Y N A S T A R T U

Na okraj I. a II. oblastního kola

V dubnovém čísle loňského ročníku Čs. loutkáře vyhlásil Ústřední výbor SČDO a jeho Skupina amatérských loutkářů /SAL/ I. přehlídku individuálních výstupů s loutkou. Podobně se tam psalo o jejím poslání, o kategoriích, organizaci, kritériích, o cenách atd., ale už před všemi těmito oficiálními náležitostmi byl otištěn kurzívkový úvod, který jako by předem připomínal: přátelé, nezalekněte se těch "zdejších" formulací; jde o to, abychom si sami mezi sebou a vůči sobě navzájem ověřili, co se dá v této oblasti loutkářské práce dělat.

Miroslav Ryšavý ml.: "Zpověď Dona Juana"

Už dávno před tímto tiskovým vstupem jsme na předsednictvu SAL o celém podniku diskutovali /a často velice temperamentně/. Nebyli jsme si totiž jisti, zda je tento záměr vůbec reálný. Cítili jsme sice, že by to byla věc potřebná a celému amatérskému loutkářství prospěšná - ale co když se těch "solistů" přihlásí tak málo, že všechno skončí ostudou. Proto jsme také původní "soutěž" nahradili "přehlídkou", i když nakonec přece jen šlo o výběr a postup. Proto také hned za oficiálním řádem přehlídky jsme otiskli krátkou úvahu o realizačních možnostech a o zdrojích námětů a nápadů pro sólové výstupy, proto také jsme radám a podnětům k individuálním scénkám věnovali podstatnou část tradiční "SALeziánské" besedy na loňské Chrudimi - nemluvě o osobní agitaci při všech setkáních amatérských loutkářů.

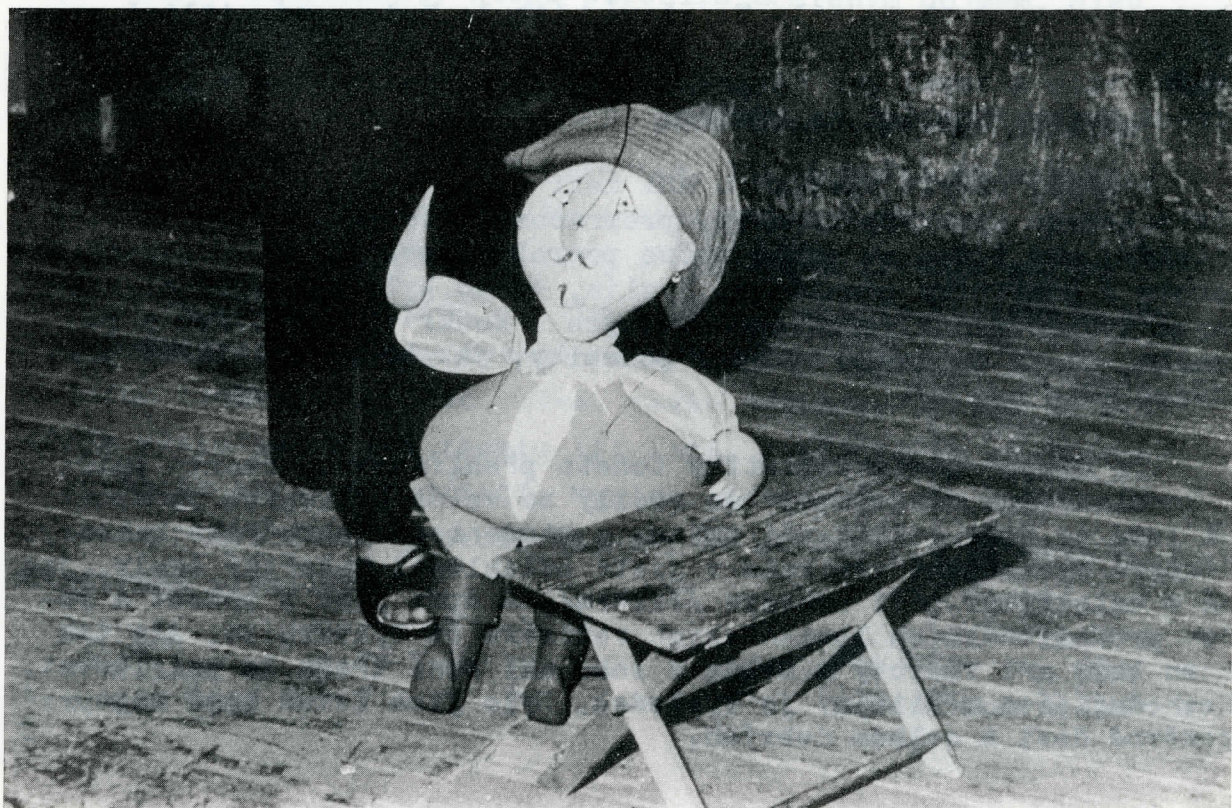
Snad díky tomu všemu můžeme už dnes s klidným svědomím konstatovat, že zájem o přehlídku byl nečekaný a přihlášek došla kupa - přesně od 92 loutkářů se 109 výstupy.

První dvě oblastní kola bylo možno podle původních propozic uspořádat v Praze, pro třetí kolo byl vybrán Přerov a pro čtvrté pak Ústí nad Labem. Poslední sobotu a neděli v březnu a první sobotu a neděli v dubnu se tedy účastníci z kraje Středočeského, Jihočeského, Východočeského a zčásti Zápaadočeského i z Prahy sjeli ve známém divadle Jiskra v Kobylisích.

Jaké jsou tedy dojmy z obou prvních kol? Iestré, poučné, jasně ukazující, jak dál. Především se ověřilo to, co jsme už loni přemínali, že totiž na sólový loutkový výstup nestačí např. monolog, doprovázený pohybem dejme tomu marionety, že plně neuspokojí ani ti známí houslisté a klavíristé na nitích, nejde-li o nic jiného než o pohybový synchron s reprodukovanou hudbou. Vystoupíme-li s marionetou na předscénu nebo s maňáskem na paraván apod., mělo by jít vždy o jevištní celek /s důrazem na obě slova/, který - byť sebekratší - má svou stavbu, chcete-li libreto, gradaci, vtip, pointu, a že tomu všemu by měla napomáhat i složka výtvarná. Výcho- diskem a cílovým záměrem každého individuálního záměru by mělo být d i v a d l o se svými specifickými prostředky. Tak např. u figurky-automata /která se na přehlídce také objevila/, ovládané dálkově, lze tedy sice ocenit technický um jejího strůjce, ale s loutkovým divadlem tu není nic společného. Překvapilo časté spoléhání na reprodukováný zvuk. Zdá se, že bychom právě v sólových výstupech - a to hlavně pro jejich komornost - měli pěstovat živé, bezprostřední mluvené slovo a zpěv.

Máme-li zmínit o volbě druhů loutek, převládali marionety a maňásci /ti přirozeně hlavně při vystoupení "mateřinek"/. Ukázalo se, že tradiční lpění na určitém druhu loutky může někdy celkové vyznění výstupu podstatně oslabit. I když např. Emil Halý z kobylické Jis-

Hana Trávníčková: "Jan Falstaff"

kry se svou pantomimou "Netrhejte růže" nakonec do ústředního kola postoupil /a dosáhl tam úspěchu/, mohl mít ještě daleko větší, kdyby byl místo domovsky obligátní marionety vodil maňáška s jeho možnostmi bezprostředního pohybu ruky.

Jestliže jsme nejprve hovořili o některých obecných i konkrétních nedostatcích a problémech, je naproti tomu třeba zdůraznit, že při této první sólistické přehlídce bylo také mnoho dobrého, co si právem zasloužilo potlesk malých i velkých diváků. Nemůžeme ovšem probírat výstup za výstupem, ale aspoň na některých si ukažme, v čem byly podnětné pro budoucí přehlídky.

Vedle už zmíněných výstupů např. mladý Tomáš Vorel zaujal nápaditým a dovedným rozehráváním dvou tradičních marionet při pociťovém výňatku ze hry "Kurando a Špačolín", Lilada Malá groteskní scénkou v obrazové galerii nebo Miroslav Ryšavý zajímavým scénickým ztvárněním "Zpovědi dona Juana" z Čapkovy knihy apokryfů. K témuž autoru se s důvěrou obrátila i Hana Dotřelová a "za doprovodu marionety" vyprávěla Případ s rusalkou - ale plně přesvědčila až svým druhým výstupem /Hrubínovy pohádky/, v němž uplatnila různé druhy vtipných "stolních" loutek.

Ale to už jsme u druhé, daleko početnější skupiny - u výstupů učitelek mateřských škol. Do Chrudimi jich bylo vybráno sedm. Helena Klemmová např. překvapila neobvyklou krosnovou maskou, které používala i jako stolního paravánku /Rödlůva "Popletená pohádka"/. Květoslava Šimlová s temperamentem inscenovala vlastní text "Povídání před usnutím", Maděžda Semotánová předvedla typickou scénku za stolem "Opuštěné koťátko" na starý, ale stále ještě skoro vzorový text Ludmily Tesařové, Libuše Kašparová citlivě zahrála vkusnou pohádku o sněhulákovi /autorka J. Dopitová/. Výtvarný vtip a smysl pro materiál prokázala Eva Hošková v dramatizaci bajky "Kozlíci na mostě".

Pravda, nebylo výstupů - ani mezi oceněnými - kde by nebylo třeba leccos opravit, zkrátit, propracovat /často po stránce mluvičské/, ale i tom se pokud možno podrobně hovořilo na besedách poroty s účastníky přehlídky. Myslím, že to byly skutečné diskuse, nejen jednostranné formulace obecných i konkrétních závěrů a poznatků, ale i dotazy a někdy i polemiky, jak by to při každé přehlídce mělo asi být.

Do obecné charakteristiky tohoto přehlídkového startu patří i konstatování, že výstupy se rodily za velmi odlišných podmínek. Už jsme se toho dotkli při zmínce o studentech loutkářské katedry. Některá vystoupení vznikala v jisté odlehlosti mateřské školy, jiná v kolektivní péči souboru /Jiskra/, a opět jiná s pomocí a radou profesionálních loutkářských režisérů či výtvarníků. Ale tak tomu bude asi vždycky a nelze a snad ani není třeba to unifikovat. Rozhodující a měřitelný je výsledek. Bylo jich letos hned napoprvé poměrně dost a celkem dobrých. C

B I A L Y S T O K - C H R U D I M

Před první přehlídkou individuálních výstupů v Chrudimi, jsem měla možnost zhlédnout jako delegát UNIMA polský festival loutkářů-sólistů v Bialystoku; proto se mi nabízí srovnání obou těchto podobných akcí.

Ačkoliv v Polsku šlo o festival profesionálních loutkářů a v Chrudimi vystupovali amatéři, je možné srovnání, které upřímně řečeno potvrdilo dobrou úroveň chrudimské přehlídky. Je zajímavé, že i zkušení profesionální loutkáři, a to nejen polští - neboť v Bialystoku účinkovalo mnoho zahraničních hostů - se potýkali s obdobnými problémy jako jejich amatérští kolegové u nás. /Délka výstupů, režie, dramaturgie atp/ Nehovořím zde samozřejmě o nejlepších oceněných výkonech polského festivalu, které byly ukázkou vynikajících loutkohereckých, dramaturgických i režijních celků, ale o většině výstupů, které měly velice proměnlivou úroveň.

Jestliže se tedy na polském festivalu projevíly velké výkyvy v úrovni jednotlivých výstupů, nedá se to naštěstí říci o přehlídce chrudimské, která působila uceleným dojmem, díky dobré úrovni všech výstupů.

Co by však podle mého názoru obohatilo i průběh dalších našich přehlídek, jsou jiná kritéria, která právě uplatňovala v soutěži polská přehlídka. Na bialystockém festivalu vystupovali vedle sebe loutkáři-sólisté a tak zvaná divadla malých forem - do počtu tří osob. Členové těchto skupin zastávají během představení všechny funkce od režiséra, herce až po posledního technického pracovníka, takže výsledný výstup je skutečným výsledkem práce těchto tří lidí, kteří se na představení současně aktivně podílejí. Myslím, že o podobném obohacení by se dalo uvažovat, protože náznaky se objevily i na naší chrudimské přehlídce.

Hana Dotřelová

ZE SOUBORŮ

TŘI VÝROČÍ V UHERSKÉM HRADIŠTI

Přestože toto číslo Rolničky je trochu mimořádné - zabývá se ponejvíce individuálními výstupy - nemůžeme opomenout aspoň malou připomínku dvacátých narozenin čilého, i když malého loutkářského souboru "Hadrníčci" v Uherském Hradišti. Oslaví své jubileum společně s patnáctiletým výročím založení Okresního domu pionýrů a mládeže v Uherském Hradišti. A naše připomínka by nebyla úplná, kdybychom vynechali upřímné blahopřání naší věrné člence Zdeňce Hradské, která se 13. 8. 1977 dožila rovné sedmdesátky a jejíž loutkářská činnost byla a je neodlučitelně spjata právě s Hadrníčky.

Vlasta Hanzlíková: "Toulavé kuřátko"
Foto: Jana Hinštová, Brno

Loutková scéna ZK ROH Státní statek Smiřice "Zatoulané písmenko"

DETEKTIVOVÉ A ZACHRÁNCI

Během prázdnin členové Říše loutek Praha vyklidili sklep, dílnu a sklad materiálu, aby uvolnili prostor dalším dekoracím a vyřadili nevyhovující. Při této příležitosti pořídili fotografickou dokumentaci prospektů a kulis. Opravili zvukovou aparaturu. Ale hlavně se z nich stali detektivové-amatéři, protože pátrali a pátrají po díle jejich zakladatele Vojty Suchardy, výstava jeho děl bude instalována v r. 1978 na Staroměstské radnici.

(své dovolené se zasloužili dva členové o záchranu života. Dr. Č. David v červenci odvezl silně krvácející mladou ženu do nemocnice v Jindřichově Hradci a Hana Dotřelová pomáhala zachránit v rozvodněné Lužnici čtyřletou holčičku, která se topila, když se její rodiče v prudkém proudu převrátili s lodí. RD

Na okraj III. IV. oblastního kola I. přehlídky
individuálních výstupů s loutkou

I v Přerově a Ústí nad Labem se přehlídka individuálních výstupů zdařila. Pro obě tato oblastní kola platí vše podstatné, co je uvedeno v předchozím článku.

Třetí oblastní kolo se konalo v Přerově ve dnech 16.-17. 4. 1977. Vystoupili tu přihlášení z Moravy, po jednom loutkáři ze Svitav a Hořovic a jako host i loutkářka ze slovenského Lučence. Rovněž v Přerově se představily učitelky mateřských škol ve zvláštním bloku charakteristických výstupů. Určitou zvláštností tohoto kola pak byla skutečnost, že se tu objevilo nejvíce výstupů varietních.

Z nich největší úspěch sklídila Eva Svobodová z místního loutkového divadla ZK Přerovských strojíren s výstupem "Vzpěrač". Hezké výtvarné řešení loutky a snaha o vypointování scény publikum pobavily. V I. kategorii /s důrazem na komplexní loutkoherecký projev/ dominoval svitavský Karel Šefrna, který ve stylu "Céčka" předvedl vlastní hříčku "O princezně a dědečkovi, se kterým byla legrace". Autor i interpret v jedné osobě výstupem dokázal, že i drobný tvar může být svou komorní humorností působivý - možná víc, než některá tzv. velká inscenace. Lenka Fospíšilová z olomoucké "líhně" Milady Mašatové inscenovaly velmi hezký text Věry Provazníkové "O koblížkovi" a jen potvrdila, že LŠU Žerotín v Olomouci vychovává loutkářský dorost na úrovni. Studentka Pedagogické školy z Kroměříže Hana Pavlásková překvapila diváky výborně hlasově i loutkoherecky zpracovanou scénkou V. Čtvrťka "Damián a blecha na konci ocásku". Poslední vavříny patřily Zuzaně Kaufmanové z Brna za stylově čistou "mateřinskou" inscenaci hříčky "O bílé sedmikrásce".

Je třeba otevřeně přiznat, že Přerov byl pro loutkáře objevem i v tom, jak pečlivě jejich Závodní klub ROK Přerovských strojíren a členové jeho souboru připravili pro oblastní přehlídku vše potřebné. V takovém prostředí se dobře pracovalo i ve volné chvíli bavilo.

Poslední oblastní kolo se konalo v rámci XIV. festivalu severočeských loutkářů-amatérů v Ústí nad Labem ve dnech 23.-24. 4. 1977. Toto propojení bylo oboustranně užitečné. Festival nesporně získal na zajímavosti a pestrosti a individuální výstupy pak důstojný rámec. Vždyť severočeský festival patří k nejvýznamnějším u nás. Vystoupili tu loutkáři ze severních Čech, Chebu a Nymburka. Hlavní slovo patřilo učitelkám mateřských škol, i když byly zastoupeny také ostatní kategorie.

PSL

XXX
 XXXX
 S P O L E Č E N S K Á K R O N I K A
 XXXX
 XXX

V druhé polovině roku 1977 zaznamenává náš kalendář opět řadu životních jubileí, k nimž oslavencům upřímně blahopřejeme. Mezi Abrahámy se zařazují Jindřich Linhart /2.9.1927/ z Divadla Před branou v Rakovníku a MUDr. Antonín Teubner z Humpolce /5.8./. O deset let vyšší jubileum oslaví Miroslav Dyryl z pražské Říše loutek /9.11./, Antonín Klemš ze Zábřehu /11.10./ a Vojtěch Maršík z Hronova /3.12./ - Pětašedesátky vzpomenu JUDr. Vladimír Cvetler z Prahy /14.11./ a Václav Hůlka z pražského Kováčku /24.11./. Sedmou desítku plodného /i loutkářsky/ života dovršili Zdenka Hradská z Uherského Hradiště /13.8./, Milada Pokorná z Plzně /2.8./ a Zdeněk Pospíšil z brněnské Jitřenky /7.9./.

V Divadle Před branou v Rakovníku oslaví letos tři významná životní jubilea svých členů. Blahopřejeme E. Kalíkovi k pětašedesátce /první zleva/, Jindřovi Linhartovi /uprostřed/ a Zdeňkovi Dvořákovi k padesátce

NAUČIT SE PROSTĚ LÉPE HRÁT

Když v září roku 1976 byly na členské schůzi divadla Jiskra projednány propozice I. přehlídky individuálních výstupů s loutkou, přihlásili jsme se na přehlídku hned čtyři.

Bylo to však tenkrát spíše ze zvědavosti a také proto, že jsme chtěli podpořit předsedu SAL, který je členem našeho souboru. Netušili jsme, jaká to bude zajímavá práce a co všechno nám přinese.

Zkoušet jsme začali, jakmile byly hotové loutky a promyšlená libreta výstupů. Nebylo to lehké překonat stud, vzít loutku a ukazovat se s ní na jevišti. Za nějaký čas však stud vzal za své, a práce se stala radostnější vymýšlením různých gagů a špílců.

Jsem velmi rád, že naše práce nebyla marná a že v Chrudimi ji diváci přijali velmi srdečně.

Vedle úspěchu na přehlídce nám však individuální výstupy pomohly i jinak. Naše divadlo nikdy dříve nemohlo vystupovat bez vodičských lávek a složité techniky. Na zájezd jsme mohli jet jen tam, kde bylo zařízení jako u nás, v Jiskře.

Dnes je to trochu jiné. S krátkým pásmem 4 výstupů můžeme vystoupit kdekoliv, třeba i na parníku, kde jsme letos v červnu skutečně vystupovali.

Individuální práce s loutkou nás zaujala natolik, že v Jiskře chceme připravit celovečerní pásmo výstupů a malých forem. Slibujeme si od toho nejen větší možnost zájezdů, ale také to, že naši členové se prostě naučí lépe hrát.

Emil Malý
 Jiskra-Praha 8

V z p o m í n á k o n f e r e n c i é r k a

Dr. Petr Slunečko mně s milým úsměvem sdělil, že se připravuje další číslo Rolničky, ve kterém by měl vyjít článek o I. přehlídce individuálních výstupů s loutkou.

Tak tedy: "Blanko, připrav si nějaké povídání - stačí jedna stránka strojem." A Blanka najednou seděla nad stránkou nepopsaného papíru a nevěděla, jak začít. A hlavně: co vůbec začít...

O přehlídce samotné padlo jistě už tolik slov a tolik frází, že by bylo zbytečné opakovat, jak "probíhala v srdečném ovzduší" a že byla "jedinečnou příležitostí k výměně zkušeností", atd...

Sama jsem získala jednu osobní: "Chudák konferenciér..." A to opět díky dr. Slunečkovi, kterýžto mě do této funkce dosadil. Leč krátce před vypuknutím finále přehlídky přišly na dr. Slunečka krušné chvíle. Totiž: do zákulisí jsem se dostavila celá pobledlá trémou. A tak se Petr, aby povzbudil svou oběť, rozhodl pro doping v podobě skleničky koňaku. Vypila jsem ji najednou a Petr několik okamžiků poté poznal, že udělal chybu.

Normálně ve své podstatě jsem veselý člověk. Natož když vypiji na lačno sklenku koňaku...

Dr. Slunečko se se mnou vracel do zákulisí. Co píšu "se mnou"! Šel pět kroků napřed a snažil se tvářit, jako že nepatří k individuálnímu svíječícímu se smích a vydávajícím roztodivným zvukům. Občas zvedl oči k nebi, řka: "Tak to je konec. Já už si nestačím dojít pro sako, abych to konferoval za tebe...!" - A nic nedbal na mé bujaré ujišťování, že mám pouze výbornou náladu a že jsem schopna nejen se přesunout na jeviště, ale i nezakopnout o oponu.

Co říci na závěr?

Konferenciéry dělím na dvě skupiny: na dobré a trapné. Sama jsem se již před oblastním kolem dobrovolně zařadila do druhé.

Blanka Luňáková

SLOVO MÁ POKLADNICE

Přes dotace, které nám poskytly různé kulturní a veřejné instituce při příležitosti naší I. přehlídky individuálních výstupů, byly nároky na členskou pokladnu tentokrát vyšší. Vyzývám proto všechny členy, aby splnili svou členskou povinnost a vyrovnali dlužné příspěvky. Během měsíce června a července byly rozeslány složenky, ale pro případ, že byste je někam založili, uvádím číslo našeho konta u České státní apořitelny Praha 1: 90 40 19. Znovu prosím, abyste svá jména a adresy psali čitelně, aby nevznikla záměna jmen. Na dotazy některých členů uvádím, že členský příspěvek je Kčs 20,- na rok a u nového člena Kčs 25,- /tj. Kčs 5,- zápisné navíc/.

R. Dotřelová

Ze zakončení I. přehlídky individuálních výstupů s loutkou na 26. ICH.
Foto: Jana Hinštová, Brno

////////////////////
/
/ Z ČLENSKÉ KARTOTÉKY /
/
////////////////////

K 1. červenci 1977 vypadá stav
členstva SČDO SAL takto:

Praha - 7 souborů a 139 členů

Středočeský kraj -
3 soubory a 80 členů

Jihočeský kraj -
7 souborů a 74 členů

Západočeský kraj -
3 soubory a 97 členů

Severočeský kraj -
5 souborů a 105 členů

Východočeský kraj -
5 souborů a 101 členů

Čechy celkem -

28 souborů a 596 členů

Jihomoravský kraj -
6 souborů a 129 členů

Severomoravský kraj - 8 souborů a 123 členů

Morava celkem - 14 souborů a 252 členů

ČSR celkem - 42 souborů a 848 členů

Nezapomeňte, že nepsanou povinností člena SČDO SAL je propagovat členství v zájmové organizaci loutkářů-amatérů!

x x

R O L N I Č K A

Zpravodaj SVAZU ČESKÝCH DIVADELNÍCH OCHOTNÍKŮ
- SKUPINY AMATÉRSKÝCH LOUTKÁŘŮ /SAL/ - listopad 1977

Rediguje Eduard Vavruška. Veškerou poštu zasílejte na adresu:
SČDO - SAL, Krymská 21, 101 00 P r a h a 10 tk